

In deze uitgave o.a.

Passend Onderwijs

Fuseren in het onderwijs

Onderwijsbegroting 2012

Nieuwe vakantiewetgeving

Spaarloon, levensloop
en vitaliteitsregeling

Nog voor het kerstceces is het wetsvoorstel "Passend Onderwijs" aangeboden aan de Tweede Kamer.

Een zeer lijvig wetsvoorstel, dat –bij ongewijzigde aanvaarding- grote consequenties zal hebben voor alle scholen voor primair – en voortgezet onderwijs.

Een nieuw fenomeen wordt geïntroduceerd: dat van de van bovenaf opgelegde verplichte inhoudelijke samenwerking tussen instellingen die elkaars concurrenten of soms zelfs elkaars tegenstanders zijn. Deze samenwerking moet vorm gegeven worden door middel van de oprichting van een privaatrechtelijke rechtspersoon die een eigen Brinnummer krijgt voor bekostiging.

De samenwerking omvat eveneens een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de verdeling van de middelen en het afleggen van verantwoording daarover. Voor zover organisaties niet kunnen of willen samenwerken, zullen zij –door middel van het "kamersysteem"- hun eigen beleid kunnen voortzetten, maar wel met minder middelen. Want aan de bezuinigingen in het onderwijs die de afgelopen jaren werden opgelegd is nog geen einde gekomen.

De minister heeft rekening gehouden met het feit dat de introductie van de verplichte samenwerking in sommige regio's tot ernstige problemen zal leiden.

Er kan door het ministerie worden ingegrepen in het kader van "taakverwaarlozing". Door een reeks van sancties kan worden afgedwongen dat de samenwerkingsverbanden alsnog hun wettelijke taak zullen uitoefenen.

Passend Onderwijs heeft vooral tot doel om de onderwijsmiddelen doelmatiger in te zetten. Het is nauwelijks voor te stellen, dat verplicht opgelegde samenwerking van organisaties met een verschil in visie over te realiseren zorgdoelstellingen een verbetering van efficiency zal opleveren.

Met veel besturen zijn, in het kader van de vaststelling van de begroting, al besprekingen geweest die tot doel hebben om de cijfers beheersbaar te houden. De begroting voor 2012 en de meerjarenbegrotingen van de meeste besturen maakt duidelijk dat veel besturen alle zeilen zullen moeten bijzetten om financieel gezond te blijven. Dat dit consequenties zal hebben op de keuzes van de instellingen omtrent de invulling van passend onderwijs behoeft geen betoog. Het wordt nooit saai in het onderwijs!

Bestuur en medewerkers wensen u fijne feestdagen en veel energie voor het nieuwe jaar!

	Pagina
Algemeen	
• CASO	3
• Uitbreiding mogelijkheden mutatietool	4
Onderwijs	
• Passend Onderwijs	6
• Kwaliteitsverbetering	9
• Fuseren in het onderwijs	10
• Reglementen medezeggenschapsraad	11
• Startgroepen	11
• Onderwijsverbetering wordt geremd door het huidige toezichtkader	11
• Plaatsen van foto's van leerlingen op de website van de school	12
Financiën	
• De onderwijsbegroting 2012	13
• Huisvestingsmiddelen	13
• Verplichte aanbestedingen: schoolboeken en nog veel meer..	14
• Toename faillissement in het onderwijs	16
• Kritiek op kwaliteit Raden van Toezicht schoolbesturen	17
• Accountantscontrole	17
Personeel	
• Nieuwe vakantiewetgeving	19
• Vereenvoudiging RI&E regels voor kleine besturen	21
• Protocol uitvoering WGA op komst	21
• Prestatiebeloning	22
• Sociaal plan bij passend onderwijs	22
• Spaarloon, levensloop en vitaliteitsregeling	22
• Sluitingsdata CASO	23

Algemeen

CASO

Het in opdracht van het Ministerie van Onderwijs ontwikkelde onderwijs salaris pakket CASO werd in 2009 verkocht aan Raet. In november 2009 werd aan de CASO klanten meegedeeld dat CASO vanaf 1 januari 2014 niet langer meer zal worden doorontwikkeld.

Dit betekent dat alle onderwijsinstellingen zullen moeten bepalen op welke wijze zij de salarissen in de toekomst zullen verwerken. Naast de salarisverwerking zal tevens moeten worden bepaald wat dit betekent voor de toepassing van de verwerking van de CAO. Akorda maakt voor de aanlevering van de salarisgegevens gebruik van het pakket Optim. Dit pakket omvat modules op het gebied van de personeelsadministratie, de lumpsum bekostiging, de financiële administratie. Voorts zijn er koppelingen met pakketten zoals Businessobjects, etc. De Optimsoftware heeft zich in de afgelopen jaren voortdurend aangepast aan de eisen die aan de onderwijsadministratie worden gesteld.

Deze eisen verschillen van de administratie van een bedrijf, bijvoorbeeld met betrekking tot de meldingen aan het Vervangingsfonds, de eisen die het ABP als pensioenfonds stelt, de opgaven aan het Ministerie van Onderwijs, de toepassing van Werktijdfactoren (WTF), de verschillen tussen kort-tijdelijken en tijdelijken, de Bapo-regeling, het rekenen met school- en kalenderjaar etc. etc.

Omdat CASO destijds in opdracht van het Ministerie van Onderwijs is ontwikkeld, is sprake van contracten tussen de schoolbesturen en CASO. Het administratiekantoor is volgens deze contracten slechts belast met de uitvoering en dus geen contractpartij.

Nu de aansluiting bij CASO niet langer meer vanzelfsprekend is, oriënteren de medewerkers van Akorda zich op een nieuwe salarisverwerker. Bij de oriëntatie op een nieuw salarisproduct is door de medewerkers van Akorda gekeken naar een aantal aspecten:

- de functionaliteit van het systeem (daarbij is onderzocht welke toepassingen standaard in de systemen aanwezig zijn en welke toepassingen handmatig moeten worden toegevoegd, dat laatste geeft een grote foutgevoeligheid en kwetsbaarheid);
- in hoeverre in het systeem rekening wordt gehouden met de specifieke onderwijstoepassingen;
- voorts is onderzocht of de betreffende systemen in de praktijk net zo goed werken als dat tijdens de presentaties is aangegeven;
- in hoeverre de organisatie dat het systeem levert kan garanderen dat de voortdurende en aanhoudende veranderingen in de onderwijs CAO zullen worden verwerkt in de geautomatiseerde systemen;
- de performance (de snelheid waarmee systemen in staat zijn om bestanden op te bouwen en te verwerken);
- de wijze waarop de prijzen zijn opgebouwd, dit geldt niet alleen voor de inhoud van de licenties maar ook voor de vraag of veranderingen van de regelgeving in de "onderhouds" prijs zijn inbegrepen en welke aanpassingen van het systeem door de aanbieder worden beschouwd als "maatwerk" alsmede welke kosten zijn verbonden aan dit maatwerk (uurtje factuurtje?);
- de mogelijkheid om besturen/directeuren zelf in de gelegenheid te stellen om te werken met het geautomatiseerde systeem;
- de mogelijkheid om gegevens geautomatiseerd in te lezen (denk daarbij onder meer aan de GEFIS informatie);
- de integraliteit tussen de financiële gegevens en de personele gegevens;
- de accreditatie van het systeem als geheel (betrouwbaarheid volgens de accountant).

Daarnaast spelen ook andere zaken een rol zoals het aspect van de continuïteit van de leverancier en de flexibiliteit van het product zodat het kan worden gekoppeld aan andere systemen.

Voor wat de continuïteit betreft kan worden geconstateerd dat er de afgelopen maanden sprake is geweest van verschillende overnames in het wereldje van de automatiseerders in de toch al kleine onderwijsmarkt. Raet, de leverancier van het CASO product is in augustus 2011 overgenomen door een zogenaamde "durfinvesteerder" (CVC), Magma is overgenomen door Centric, Centric heeft op zijn beurt ook Mercedes overgenomen. Van een andere aanbieder, Afas, is bekend dat een collega-administratiekantoor, na een jaar te hebben proefgedraaid, het "life" gaan, heeft uitgesteld omdat nog niet aan de verwachtingen kon worden voldaan. Kortom de meer zakelijke-markt-conforme pakketten bieden enerzijds een toegevoegde waarde maar behoeven op het vlak van de onderwijsadministratie het nodige ontwikkelwerk.

De medewerkers van Akorda zijn op bezoek geweest bij een aantal collega kantoren die gebruik maken van de software. Zij werden daarbij in de gelegenheid gesteld om de praktijk ervaringen met collega's te delen. Daarbij kon worden vastgesteld dat veel applicaties veelbelovend zijn maar dat er ook nog heel veel moet worden ontwikkeld. Niet in alle gevallen is duidelijk hoeveel tijd deze ontwikkeling nog in beslag zal nemen en evenmin of deze ontwikkeling zal leiden tot het verwachte resultaat.

Door middel van enige pilots en het "testdraaien" verwachten de medewerkers van Akorda meer inzicht te verkrijgen in de praktische toepasbaarheid van de verschillende pakketten. De aandacht van de medewerkers zal zich vooral richten op de verwerking met betrekking tot onderwijsadministratie omdat bij de beoordelingen van de pakketten moest worden vastgesteld dat veel onderwijs specifieke zaken nog moeten worden verwerkt in de verschillende systemen. Alle door Akorda geselecteerde leveranciers beschikken naast het loonpakket ook over het (aantrekkelijk) HRM-pakket. HRM-pakketten zijn echter in principe vrij statisch van aard. Het beste HRM-pakket is echter van weinig waarde als de voorwaarde die daaraan voorafgaat, een goed loonpakket, niet wordt vervuld.

In het komende voorjaar verwachten we u een beredeneerd voorstel te kunnen doen met betrekking tot het salarispakket (en HRM-pakket) dat het meest kan voldoen aan de daaraan te stellen eisen.

Uitbreiding mogelijkheden mutatietool.

Naar aanleiding van de wensen en suggesties van de aangesloten schoolbesturen vindt een voortdurende aanpassing plaats van onze mutatietool. Het doel daarvan is het gebruiksgemak te verhogen en zaken meer inzichtelijk te kunnen maken.

Sinds kort is het mogelijk dat ook personeelsleden de mogelijkheid wordt geboden om eigen gegevens in te zien in de mutatietool.

Met Personeel | Akorda Onderwijsdienstverlening (Login - Personeel) kunnen alle personeelsleden die ingevoerd zijn in het salarissysteem inloggen om hun salarisspecificaties te bekijken. Dit is overzichtelijk op jaar, maand en werkgever neergezet. Op deze wijze kunnen personeelsleden ook gemakkelijk controleren of bijvoorbeeld incidentele tijdelijke uitbreidingen al zijn opgenomen.

Voorts is het mogelijk om uw adres, telefoonnummer, bankrekeningnummer, relatiennaam, roepnaam en burgerlijke staat te wijzigen en aan Akorda door te geven via instellingen.

Vanaf 7 december 2011 kunnen alle personeelsleden ook hun eigen betrekkingen, verloven en vervangingen bekijken die worden doorgegeven aan Akorda door de school of het bestuur.

Mits de werkgever (het schoolbestuur) daarvoor goedkeuring verleent, kunnen personeelsleden toepassing geven aan deze optie.

Heeft u als personeel nog geen inlogmogelijkheid dan kunt u dit aan vragen via helpdesk@akorda.nl met daarbij het Burgerservicenummer, de volledige voornamen, de naam, de geboortedatum en het adres.

Hierna kunt u van ons een wachtwoord krijgen om in te loggen.

Onderwijs

Passend Onderwijs

In het vorige nummer van Akorda Actueel las u over de planning omtrent het nieuwe wetstelsel met betrekking tot passend onderwijs. Het was de bedoeling dat de nieuwe wetgeving per 1 augustus 2012 in werking trad. Inmiddels is de invoering een jaar opgeschoven.

Hieronder is een samenvatting opgenomen van de belangrijkste wijzigingen en hun effecten.

In de bijlage bij deze Akordactueel wordt aan de hand van de Memorie van Toelichting op het wetsvoorstel meer gedetailleerd ingegaan op alle wijzigingen, het tijdpad en overige zaken. De effecten van de voorgestelde wetswijzigingen hebben rechtstreeks betrekking op alle schoolbesturen (zowel primair onderwijs als voortgezet onderwijs) en zullen leiden tot grote veranderingen in samenwerkingsstructuren. In veel regio's vinden de eerste oriënterende besprekingen over de toekomstige inrichting van het passend onderwijs reeds plaats. De bijgevoegde informatie stelt u in staat om actief en inhoudelijk aan deze besprekingen te kunnen deelnemen.

Bezuinigingen in het passend onderwijs

Het nieuwe systeem brengt vooral bezuinigingen met zich mee. De door Minister Van Bijsterveldt aangekondigde bezuiniging bedraagt 300 miljoen euro en zal starten in 2013 met een bedrag van 100 miljoen euro. In 2014 loopt de bezuiniging op naar 200 miljoen euro om in 2015 uiteindelijk het bedrag van 300 miljoen euro te bedragen.

In het schooljaar 2012-2013 zal de financiële situatie van passend onderwijs voorlopig ongewijzigd blijven. Er zal niet alleen niet worden bezuinigd, maar zullen er ook geen geldstromen worden verlegd: de middelen voor de ambulante begeleiding zullen naar de schoolbesturen voor (v)so blijven gaan en ook de regionale expertisecentra zullen dat jaar nog worden bekostigd voor de uitvoering van de taken.

In het schooljaar 2013-2014 zal de bezuiniging op de bureaucratie (zoals de indicatiestelling wordt gedefinieerd), projecten en aanvullende bekostiging worden geëffectueerd. Daarnaast zal de helft van de bezuiniging op de ambulante begeleiding worden doorgevoerd.

Tot slot zullen in het schooljaar 2014-2015 de laatste onderdelen van de bezuiniging worden doorgevoerd. Dat betekent dat dan het tweede deel van de bezuiniging op de ambulante begeleiding in zal gaan, net als de groepsmaatregel in het (voortgezet) speciaal onderwijs. De bezuiniging op ambulante begeleiding houdt overigens in dat per 1 augustus 2014 de klassen in het (voortgezet) speciaal onderwijs met 10% zullen worden vergroot.

"De vereveningsoperatie"

In 2012 zal, zoals aangekondigd, wel een begin worden gemaakt met de omvorming naar het nieuwe stelsel, maar de verandering van bevoegdheden en taken voor schoolbesturen en samenwerkingsverbanden zal pas per 1 augustus 2013 in werking gaan. De wijziging bestaat voornamelijk uit vernieuwingen op gebied van budgettering, beëindiging van het huidige rugzakjesstelsel en de invoering van de wettelijke zorgplicht voor de schoolbesturen om hun eigen leerlingen in passend onderwijs te voorzien.

Nu er op dit moment bekostiging beschikbaar is voor elke leerling, die op basis van de indicatiebeschikking wordt toegelaten, zullen in de nieuwe situatie de samenwerkingsverbanden de meerkosten van het (voortgezet) speciaal onderwijs ontvangen en zullen zij bepalen welke leerling voor dit onderwijs in aanmerking komt (in wettelijke termen: de toelaatbaarheid van de leerling). De REC's hebben straks geen zelfstandige indicatiefunctie meer en gaan per 1 augustus 2013 vervallen.

De bekostiging wordt vastgezet op het aantal leerlingen per 1 augustus 2011 in het gebied van het samenwerkingsverband. Een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs mag een leerling pas toelaten nadat die leerling door het samenwerkingsverband toelaatbaar is verklaard. Pas daarna wordt het zorgbedrag voor deze leerling (de zware zorg) overgemaakt naar de school.

De samenwerkingsverbanden worden straks langs de gemeentegrenzen gevormd. Alle schoolbesturen met scholen in het gebied van het samenwerkingsverband zijn verplicht deel te nemen aan het samenwerkingsverband. Voor schoolbesturen in cluster 3 en 4 houdt dit in dat zij dus verplicht zullen zijn om veelal aan 2 samenwerkingsverbanden deel te nemen, voor de SO-school zijn ze gekoppeld aan het verband PO en voor de vso-school aan het verband VO. Een leerling uit het gebied van samenwerkingsverband A die naar een cluster 3 of 4 voorziening wil gaan gelegen buiten het gebied van dat samenwerkingsverband, zal toch moeten worden bekostigd door het samenwerkingsverband A die deze leerling dus eerst toelaatbaar moet verklaren.

Deze herverdeling van middelen wordt door de Minister de vereveningsoperatie genoemd. De samenwerkingsverbanden ontvangen tussen 2013 en 2015 nog de middelen gebaseerd op het huidige bekostigingskader voor de ambulante begeleiding (waarop dan wel een bezuiniging van toepassing is), en de rugzakmiddelen gebaseerd op het aantal rugzak- en (V)SO-leerlingen per 1 oktober 2011.

Opvallend is dat de zorgbekostiging voor IWOO en PRO niet naar de samenwerkingsverbanden VO gaan. De zogenaamde middelen voor lichte zorg in het primair onderwijs gaan wel naar de samenwerkingsverbanden; de middelen voor IWOO en PRO worden wel gebudgetteerd maar de landelijke indicatiecommissies RVC blijven voorlopig in tact.

Ook de huidige rugzakregeling gaat in 2015 definitief verdwijnen doordat deze middelen via de verevening, samen met de dan nog overgebleven middelen voor ambulante begeleiding, worden toegevoegd aan het zorgbudget van de samenwerkingsverbanden.

De verwachting van de Minister is dat door deze wijziging meer maatwerk tot stand kan komen en dat de middelen flexibeler kunnen worden ingezet dan nu. Op dit moment zouden leerlingen vooral worden 'gelabeld' doordat op basis van hun beperkingen er een rugzak beschikbaar komt in de vorm van een vast bedrag. In de nieuwe situatie hoeft niet meer sec naar de handicap te worden gekeken maar is leidend hoe groot de onderwijsbeperking is die daaruit voortvloeit en welke ondersteuning leerkracht en leerling nodig hebben om het onderwijsproces weer vlot te trekken (oftewel meer handelingsgerichte indicatiestelling).

Invoering bijzonder zorgplicht

De schoolbesturen krijgen in het wetsvoorstel de wettelijke plicht om zorg te dragen voor passend onderwijs en te voorzien in een samenhangend geheel van zorgvoorzieningen. Dit wordt juridisch geëffectueerd door schoolbesturen te verplichten te zoeken naar ander passend onderwijs indien dit onderwijs niet mogelijk is binnen de eigen scholen of de school van voorkeur van de ouders. Een leerling mag pas worden geweigerd of worden verwijderd nadat het schoolbestuur ervoor heeft zorg gedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Die andere school kan in het primair onderwijs een andere basisschool zijn maar ook een sbo-school of een SO-school zijn en in het voortgezet onderwijs een andere vo-school, IWOO, pro of een vso-school.

De wettelijke zorgplicht wordt geïntroduceerd om te voorkomen dat ouders moeten 'shoppen' om hun kind ergens geplaatst te krijgen. Het is straks de school die in het samenwerkingsverband aan de slag moet om voor de aangemelde leerling een passende plek te vinden, als die plek niet binnen de eigen muren gevonden kan worden.

Indien de ouders zich niet kunnen verenigen met het aanbod van het schoolbestuur kunnen zij in bezwaar en beroep gaan tegen de weigering om toelating of het besluit tot verwijdering. In het wetsvoorstel wordt hiervoor geen aparte geschillenregeling in het leven geroepen; de ouders dienen dus de huidige rechtsgang voor het openbaar en het bijzonder onderwijs te volgen bij weigering toelating of verwijdering. Verder meldt het wetsvoorstel dat ouders toegang hebben tot de onderwijsconsulenten voor bemiddeling en dat ze naar de Commissie gelijke behandeling kunnen, omdat die toetsen of sprake is van een verboden onderscheid op basis van de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (WGBH/CZ).

Gesprekken over nieuwe samenwerkingsverbanden

Ter voorbereiding van de invoering van het nieuwe stelsel hebben in het voorjaar van 2011 regiogesprekken plaatsgevonden met schoolbesturen over onder andere de vorming van de samenwerkingsverbanden. Naar aanleiding van deze gesprekken is de regio-indeling aangepast. Nu de regio-indeling is vastgesteld en de schoolbesturen kunnen overgaan tot het oprichten van de samenwerkingsverbanden, wil het ministerie graag op korte termijn in gesprek komen met één of meer vertegenwoordiger(s) van de samenwerkingsverbanden.

Aan schoolbesturen wordt door het Ministerie gevraagd om door te geven met welke vertegenwoordiger(s) van het samenwerkingsverband het Ministerie gesprekken kan voeren.

Referentiekader passend onderwijs

De sectororganisaties PO-Raad, VO-Raad, AOC Raad en MBO Raad hebben recentelijk het concept referentiekader passend onderwijs opgesteld waarin de instructies omtrent uitvoering van de nieuwe wetgeving worden uitgewerkt en naar hun leden gestuurd. In de komende weken krijgen oudersorganisaties, onderwijsorganisaties, de Besturenraad en anderen de gelegenheid commentaar te leveren op dit concept.

De Onderwijsraad waarschuwt het kabinet om de Wet Passend Onderwijs niet overhaast in te voeren, zodat het onderwijsveld de tijd heeft om noodzakelijke verbeteringen te treffen. Ook de Evaluatie- en adviescommissie Passend Onderwijs vindt dat uitstel van deze ingrijpende operatie nodig is.

Kritiek op stelselwijziging

In de vakliteratuur is er al kritiek verschenen over de nieuwe stelselwijziging. Deze kritiek spitst zich vooral toe op de rechtsbescherming voor ouders die onvoldoende zou zijn geregeld en op zorgplicht voor schoolbesturen waar ook niet voldoende op in is gegaan.

Kwaliteitsverbetering

Rondom het thema kwaliteitsverbetering is er recentelijk sprake van meerdere ontwikkelingen.

Alle soorten onderwijs

Rond 1 december 2011 zullen alle schoolbesturen in Nederland voor het eerst een verzoek krijgen van de Inspectie voor het Onderwijs om de volgende opbrengstgegevens per school aan te leveren:

- van uitstroomcohort 2010-2011: IQ en uitstroombestemming;
- van uitstroomcohort 2009-2010: uitstroombestemming en bestending (d.w.z. hoeveel leerlingen zitten er nu nog steeds op deze uitstroombestemming?);
- van uitstroomcohort 2008-2009: uitstroombestemming.

De vraag naar opbrengsten en ontwikkelingsperspectieven is bedoeld om te achterhalen of de school kan laten zien dat zij het maximale uit de leerlingen heeft gehaald. Scholen kunnen hiermee duidelijker dan voorheen laten zien, waar hun inspanningen toe hebben geleid.

Bij deze operatie zal gebruik worden gemaakt van het Internet Schooldossier (ISD). Om die reden is het verstandig om per school te controleren of de inloggegevens en de installatie van ISD helemaal in orde zijn.

Primair onderwijs

In juli 2011 heeft de Minister ingestemd met de invoering van een centrale eindtoets in het basisonderwijs. De toets zal betrekking hebben op taal en rekenen/wiskunde voor leerlingen in groep 8 van de basisschool. Daarnaast worden alle scholen in het primair onderwijs verplicht om met een leerling- en onderwijsvolgsysteem (lovs) te werken. De centrale eindtoets zal voor het eerst in 2013 worden afgenomen in het basisonderwijs. In het speciaal (basis)onderwijs zal dat waarschijnlijk twee of drie jaar later zijn. Het tijdstip van de toetsing zal verschuiven naar eind april.

Voor het basisonderwijs is het van belang dat het verder terugdringen van het aantal zeer zwakke scholen in het basisonderwijs een prioriteit is en blijft van het kabinet. Zwakke scholen zullen worden onderworpen aan Tussentijds Kwaliteitsonderzoek. Tevens is er vanaf augustus 2011 een programma gestart dat ondersteuning biedt aan besturen van (zeer)zwakke scholen. Het programma bevat, o.a.: analyse diensten van een ervaren onderwijskundige, die een verbeterplan helpt op te stellen, monitoring van zeer zwakke scholen door een analist, begeleiding bij het verbetertraject door teams van ervaren specialisten, training van besturen om beter en sneller de zwakke punten te herkennen.

Tot slot, de Minister heeft de Regeling leerresultaten PO in verband met de aanpassing van de normen per toets voor de beoordeling van leerresultaten met terugwerkende kracht per 1 augustus 2010 vastgesteld. De wijzigingen zijn een gevolg van de publicatie van onjuiste normen van leerresultaten en hebben betrekking op:

- de normen gecorrigeerde standaardscore Cito Eindtoets in Bijlage B;
- de correctie van paragraaf 1.2 onder 3: geen Schoolrapport met correctie;
- de oorspronkelijke tabel 6b Normen Entreetoets vanaf schooljaar 2009 - 2010 (minder dan 10 leerlingen).

Voortgezet onderwijs

Voor (voortgezet) speciaal onderwijs speelt het wetsvoorstel Kwaliteit (voortgezet) speciaal onderwijs een grote rol. Het doel van dit wetsvoorstel is om meer uit de kinderen te halen bijvoorbeeld door die te laten terugstromen naar regulier onderwijs, door voor hen een ontwikkelingsperspectief op te stellen en de voortgang in de ontwikkeling van de leerling te registreren. Daarnaast bevat het wetsvoorstel bepalingen over verplichte stages en interne examens.

In het speciaal- en voortgezet onderwijs bevinden zich naar de maatstaf van de inspectie relatief veel zwakke en zeer zwakke scholen. De Minister stelt een aantal wetswijzigingen voor om nader kwaliteitsachteruitgang te voorkomen. Volgens de Minister zal de kwaliteit het beste worden bevorderd door opbrengst gericht werken in het (V)SO en het harmoniseren van de wetgeving gericht op deze sector.

Voor meer informatie over Passend Onderwijs verwijzen wij u door naar de bijgevoegde bijlage!

Fuseren in het onderwijs

In 2008 oordeelde de Onderwijsraad dat fusies en schaalvergroting in het onderwijs een bedreiging kunnen zijn van de keuzevrijheid en de menselijke maat. De raad pleitte daarom voor de fusietoets.

De Minister nam dat deel van het advies over en kwam met een wetsontwerp over de fusietoets.

Per 1 oktober 2011 worden alle nog lopende en nieuwe fusies onderworpen aan de fusietoets. De fusietoets is erop gericht om te waarborgen dat de keuzevrijheid van de ouders gehandhaafd blijft, om te bewaken dat de menselijke maat in acht wordt genomen en om te meten of er überhaupt draagvlak is voor een onderwijsfusie.

De Minister kan goedkeuring van de fusie weigeren als door de fusie de variatie van het onderwijsaanbod binnen het gebied van de fuserende scholen of besturen op significante wijze wordt belemmerd. In de Regeling beleidsregels en fusietoets in het onderwijs wordt de fusietoets verder per sector uitgewerkt. Bij de fusietoets wordt gekeken naar aspecten zoals het marktaandeel van de scholen (of besturen), het aantal scholen van een richting binnen een straal van tien kilometer (bij basisscholen), effecten van de fusie op diversiteit en keuzevrijheid, effecten op het personeel etc.

In het voortgezet onderwijs en de expertisecentra vallen alle fusies onder de toets. In het primair onderwijs worden scholenfusies alleen getoetst als de scholen 500 of meer leerlingen hebben. Voor besturenfusies in het primair onderwijs geldt een drempel van tien scholen.

Op de fusietoets is er inmiddels veel kritiek in de onderwijswereld. De PO-Raad vindt dat de regeling ten behoeve van de uitvoering van de fusietoets in het onderwijs geen duidelijkheid geeft. De criteria zijn niet eenduidig beschreven en geven daarmee ruimte voor politieke willekeur. De PO-Raad is ook van mening dat de fusietoets niet bijdraagt aan de noodzaak om de bestuurlijke kracht in het primair onderwijs te versterken. Daarnaast is de fusietoets overbodig, omdat de Wet Medezeggenschap op scholen reeds voldoende garanties biedt voor draagvlak en zorgvuldige procedures.

Reglementen medezeggenschapsraad.

De Besturenraad heeft recentelijk enige basisreglementen opgesteld, die als een nuttige basis kunnen worden gebruikt als het gaat om opstellen van medezeggenschapsstatuten. De basisreglementen hebben betrekking op zowel PO als VO en bevatten relevante elementen uit de recente jurisprudentie.

Startgroepen

Er zijn middelen beschikbaar gesteld voor het experiment om te werken met startgroepen op basisscholen. Het doel van de experimenten is om vast te stellen of een eerdere begeleiding van risicoleerlingen zal opleveren dat achterstanden verminderen door het creëren van een doorlopende leer- en ontwikkelingslijn.

De te starten groepen omvatten maximaal 16 kleuters van tweeënhalf jaar en ouder. De kinderen worden opgevangen en begeleid worden door een pedagogisch medewerker en een HBO-er met een Pabo achtergrond. Tussen 2012 en 2015 moet duidelijk worden of de prestaties daadwerkelijk verbeteren door op een eerder moment te starten met de opvang. Door startgroepen te combineren met de basisscholen wordt verwacht dat de vrijblijvendheid van afspraken met de ouders zal komen te vervallen en er als gevolg daarvan daadwerkelijke vooruitgang met betrekking tot de achterstanden wordt geboekt.

Onderwijsverbetering wordt geremd door het huidige toezichtkader.

De Onderwijsraad pleit ervoor om de onderwijsontwikkeling te stimuleren door scholen het vertrouwen te geven. Daarbij merkt de Onderwijsraad op dat de huidige afrekencultuur leidt tot ongewenste effecten. Een van de door de Onderwijsraad genoemde effecten betreft de vermindering van de openheid van de scholen over het weergeven van interne knelpunten/verbeterpunten. Omdat tekortkomingen worden geïnterpreteerd als falen zullen scholen niet snel bereid zijn om deze tekortkomingen bespreekbaar te maken. Dit heeft juist tot gevolg dat de gewenste verbeteringen achterwege blijven.

Plaatsen van foto's van leerlingen op de website van de school

Er is geen toestemming van ouders nodig voor het publiceren van foto's of films die gemaakt zijn tijdens school activiteiten. Ouders kunnen echter wel bezwaar maken tegen het gebruik van dergelijke foto's. In dat geval moeten zij aangeven dat zij tegen plaatsing een redelijk belang hebben. Een redelijk belang kan verband houden met het feit dat het gaat om kinderen van bekende Nederlanders, of kinderen gefotografeerd tijdens een uitje bij het zwembad. Ook andere belangen kunnen ouders doen besluiten de publicatie ongedaan te willen maken. Bij de openbaar gemaakte beelden mogen in ieder geval niet de namen van de kinderen worden vermeld. Sommige scholen laten ouders een verklaring ondertekenen waarin zij verklaren geen bezwaar te hebben tegen publicatie van foto's van hun kind op de website of in de schoolgids van de school.

De onderwijsbegroting 2012

Het aandeel van het onderwijs in de totale rijksbegroting zal de komende jaren fors achteruit gegaan in 2011 was het aandeel 18.1% in 2015 zal dat aandeel nog maar 16.7% bedragen.

Omgezet in geld gaat het om ruim € 2,6 miljard. De kinderopvang zal worden geconfronteerd met een vermindering van inkomsten met 34%, de jeugdzorg met een vermindering van inkomsten van ruim 26% en het Gemeentefonds zal naar verwachting zo'n 4% moeten inleveren. Voor de onderwijssalarissen zal wel rekening worden gehouden met een jaarlijkse prijs bijstelling om de arbeidsvoorwaarden te kunnen bekostigen. Omtrent de consequenties van LeerKracht (voldoende leerkrachten in LB en LC en het gebrek aan voldoende bekostiging) kan nog niets worden gemeld. Wel zal er extra compensatie komen maar niet duidelijk is of er gedifferentieerd zal gaan worden per bestuur omdat wel of niet aan de norm is voldaan. Tevens is gebleken dat de minister bij de toewijzing van de eerste extra LeerKracht middelen heeft gerekend met het promoveren van leraren die in de laagste regionen van de schaal zitten. Het promoveren van deze leerkrachten levert in de eerste jaren nauwelijks extra kosten op. Deze benadering verklaart waarom de extra vergoeding van LeerKracht volstrekt niet in verhouding stond met de extra kosten die LeerKracht zou opleveren. Dat schoolbesturen juist de leraren in de hoogste schalen voor bevordering in aanmerking laten komen, wordt betiteld als "eigen beleid" daarvoor zullen de besturen zelf de kosten moeten dragen. Een bijzondere redenering omdat het juist veelal de meer ervaren leerkrachten zijn die een meerwaarde hebben voor de organisatie en die door hun ervaring de ruimte hebben om zich te richten op een verdieping van hun functioneren door andere activiteiten op te pakken.

Huisvestingsmiddelen

De Tweede Kamer heeft de motie Beertema aangenomen: Deze motie luidt als volgt:

overwegende, dat scholen in Nederland in staat gesteld moeten worden om alle middelen die beschikbaar zijn ook daadwerkelijk in te zetten;

constaterende, dat dit ten aanzien van de huisvestingsgelden niet voldoende gebeurt, getuige het feit dat gemeenten jaarlijks honderden miljoenen euro's voor onderwijshuisvesting uit het Gemeentefonds onbenut laten of voor andere doelen inzetten;

verzoekt de regering om het onderwijshuisvestingsbudget van scholen rechtstreeks beschikbaar te stellen aan de schoolbesturen die dat willen en die de competenties hebben om die middelen adequaat te beheren, net zoals dat gebeurt met de middelen voor buitenonderhoud,

en gaat over tot de orde van de dag.

Beertema

Door het aannemen van deze motie wordt de mogelijkheid opengesteld dat schoolbesturen, rechtstreeks en geormerkt de huisvestingsmiddelen kunnen ontvangen. Het is verstandig om deze kwestie te agenderen voor het volgende Op Overeenstemming Gerichte Overleg (OOGO) met de gemeente.

Verplichte aanbestedingen: schoolboeken en nog veel meer....

Aanbestedende dienst?

Alle onderwijsinstellingen en de daaraan gerelateerde instellingen als begeleidingsdiensten e.d. moeten worden aangemerkt als aanbestedende dienst, indien zij voor meer dan 50% (zelfstandig of in combinatie met een ander orgaan) worden gefinancierd door het Ministerie. De Landsadvocaat stelt zich op het standpunt dat nu zowel openbare als bijzondere onderwijsinstellingen in een behoefte van algemeen belang voorzien, zij allemaal als aanbestedende diensten zullen worden aangemerkt.

Wat wordt meestal aanbesteed?

Na inwerkingtreding van De wet met betrekking tot het gratis ter beschikking stellen van schoolboeken aan leerlingen in het voortgezet onderwijs, zal voor de aanschaf van schoolboeken door vo-scholen in veel gevallen een aanbestedingsverplichting bestaan.

Ook voor de po-scholen spelen de aanbestedingen een steeds grotere rol. Volgens de statistische gegevens van DUO-CFI worden schoonmaakdiensten en leermiddelen het meeste aanbesteed, op de voet gevolgd door nieuwbouw & renovatie, ICT-diensten en -voorzieningen, multifunctionals en verzekeringsdiensten.

Wanneer aanbesteden?

Opdrachten moeten volgens de aanbestedingsprocedures worden aanbesteed indien een vastgesteld drempelbedrag wordt overschreden. Hierbij worden gelijksoortige opdrachten bij elkaar opgeteld en is het "knippen" in opdrachten, om daarmee onder het drempelbedrag te komen, verboden.

Bij een eenmalige opdracht wordt voor de berekening van het drempelbedrag gekeken naar de waarde van de opdracht exclusief BTW. Voor opdrachten die over langere tijd plaatsvinden, is voor het bepalen van de contractwaarde het volgende voorgeschreven:

- voor opdrachten met een vaste looptijd geldt als contractwaarde:
  - de totale waarde voor de gehele looptijd als die maximaal twaalf maanden bedraagt dan wel
  - de totale waarde met inbegrip van de geraamde restwaarde wanneer de looptijd meer dan twaalf maanden bedraagt.
- voor opdrachten voor onbepaalde duur of waarvan de looptijd niet kan worden bepaald geldt als contractwaarde:
  - het maandelijks te betalen bedrag vermenigvuldigd met 48 (maanden).

Voor opdrachten die met regelmaat of gedurende een bepaalde periode worden herhaald, is voor het bepalen van de contractwaarde het volgende voorgeschreven:

- bepaal de totale reële waarde van soortgelijke opdrachten die geplaatst zijn tijdens het voorafgaand boekjaar of tijdens de voorafgaande twaalf maanden; indien mogelijk gecorrigeerd op grond van verwachte wijzigingen in hoeveelheid of waarde gedurende de twaalf maanden volgende op de eerste opdracht, of;

- bepaal de geraamde totale waarde van de opeenvolgende opdrachten over de twaalf (12) maanden volgende op de eerste levering, of als de opdracht langer duurt dan twaalf maanden, over de volledige looptijd van de opdracht.

Kansen en bedreigingen bij aanbesteden:

Voor degenen, die huiverig zijn om te aanbesteden even de kansen en bedreigingen op een rij:

De kansen zijn als volgt. (Bovenschoolse) managers in het Primair Onderwijs kunnen met behulp van Europees aanbesteden transparantie en objectiviteit waarborgen naar alle betrokkenen toe: het bestuur/de raad van toezicht, de accountant, het Ministerie, de eigen organisatie en de omgeving daarvan.

Daarnaast biedt professioneel inkopen via een aanbesteding nog andere kansen. De voorbereiding van een aanbestedingstraject is een goed moment om kritisch na te denken over de huidige werkwijze en de voordelen die de school kan behalen door slim in te kopen. Hiermee wordt overgegaan van een aanbodgericht inkoopbeleid naar een vraag gestuurd inkoopbeleid. De gewenste kwaliteit van de dienstverlening wordt vastgelegd en wordt meetbaar. Verder maakt een vraag gestuurd inkoopbeleid het mogelijk om kritisch te kijken naar het verbruik en het terugdringen daarvan. Ook wordt schaalgrootte benut en kunnen de interne bemoeienis en beheerskosten worden teruggebracht.

Behaalde positieve resultaten van professionele centrale inkoop via een (Europese) aanbesteding door organisaties in het primair onderwijs zijn: kostenbesparingen vanwege de grote(re) schaal en de grotere concurrentie, kwaliteitsverhoging (al was het alleen maar omdat dan vaak beter wordt nagedacht over wat men nu eigenlijk echt wil inkopen), eenvoudigere procedures, het wegnemen van de zorgen van de scholen en minder administratieve handelingen. Op basis van het programma van eisen worden heldere procedure afspraken gemaakt tussen leveranciers/dienstverleners, schooldirecteuren en het bovenschools management. Kortom, er blijft meer geld en tijd over voor het onderwijs zelf.

Het (Europees) aanbesteden brengt echter enkele bedreigingen met zich mee.

Deze bedreigingen zijn ten eerste de termijnen die bij een gekozen aanbestedingsprocedure moeten worden gevolgd. De officiële stappen lopen via de Europese Unie en er moeten vaste termijnen worden aangehouden voor de verschillende fasen in het traject. Deze termijnen lijken op het eerste gezicht lang, maar in de praktijk blijken ze veelal wel nodig, maar vaak ook te kort. Dit geldt zowel voor de aanbestedende dienst om goed te kunnen beoordelen, als voor de inschrijvers voor het verzamelen van informatie, vragen stellen en opstellen van de offerte.

Met name bij een eerste Europese aanbesteding van een bepaald inkooptraject, moet een schoolbestuur rekening houden met voldoende tijd in de voorbereidende fase, onder andere voor beleidsontwikkeling en het opstellen van het programma van eisen.

Daarnaast dient men zich ervan bewust te zijn dat er een zogenaamde 'ultieme offerte' wordt uitgebracht. Onderhandeling over de offerte en de daarbij inbegrepen prijsopgaven is uitdrukkelijk verboden. Dit heeft grote consequenties voor het te ontwikkelen beleid en het bestek van de aanbesteding. Het programma van eisen moet namelijk zo volledig en duidelijk mogelijk zijn en aansluiten op het beleid van het betreffende bestuur. Als geen van de offertes aan de voorschriften in het programma van eisen kan voldoen, moet de gehele procedure overgedaan worden.

Gevolgen van niet aanbesteden

Een gedupeerde, die van mening was dat er een aanbesteding plaats had moeten vinden of die meent ten onrechte bij een aanbesteding te zijn gepasseerd, kan:

- een klacht indienen bij de Europese Commissie (wat kan leiden tot berisping van de Nederlandse Overheid) en/of;
- een nationale (kort geding) procedure starten tegen de aanbestedende school.

Per 19 februari 2010 is de Wet Implementatie Rechtsbeschermingsrichtlijnen aanbesteden (de "WIRA") in werking getreden. Op grond van deze wetgeving krijgen ondernemers de mogelijkheid een overeenkomst door een rechter te laten vernietigen als zij menen ten onrechte te zijn gepasseerd. Deze wetgeving heeft mogelijk grote gevolgen in de praktijk.

Toename faillissementen in het onderwijs

Veel schoolbesturen kenden in 2009 en 2010 zwaar tegenvallende financiële resultaten en brachten deze ten laste van de algemene reserve. Soms ging dit gepaard met bestuurders, managers of stafmedewerkers die het veld moesten ruimen, soms hebben de scholen gekozen voor wijziging van hun organisatievorm, zodat er beter toezicht gehouden kon worden op het uitgavepatroon door de overkoepelende stichtingen.

De financiële problemen kwamen vaak door het niet, te laat- of niet adequaat genoeg reageren op een krimpend leerlingenaantal, een lage vergoeding in relatie tot de feitelijke loonkosten, bouwactiviteiten die duurder uitvallen dan begroot is, lage subsidies, foutieve begrotingen etc.

In mei 2011 heeft de PO-Raad het rapport *Deskundigheidsprofielen voor het financieel management* gepubliceerd. Dit rapport is uitsluitend toegespitst op het Primair Onderwijs en is uitgevoerd door Ernst & Young. In het rapport worden de zeven rollen in het financieel management van onderwijsorganisaties genoemd en nader beschreven. Deze rollen zijn: toezichthouder, bestuurder, schoolmanagement, medewerker, controller, financiële staf en medezeggenschap. Uit het onderzoek blijkt dat schoolbesturen die in financiële problemen zijn beland vrijwel altijd een wrijving tussen de zeven rollen bestond.

De risico's met betrekking tot beheer van elke van de rollen worden omgezet naar kritische succesfactoren en implementatiestrategieën, waardoor het rapport een nuttig middel is om na te gaan of er in het financiële management van een desbetreffende school iets dient te worden aangepast.

Wij wijzen erop dat het, naast het volgen van het rapport, tevens verstandig is om kritisch om te gaan met het aangaan van samenwerkingsverbanden. Onderwijsorganisaties maken namelijk steeds vaker onderdeel uit van verschillende bestuurlijke netwerken en samenwerkingsverbanden met bijvoorbeeld het bedrijfsleven, woningcorporaties of andere maatschappelijke organisaties. Soms is dit zelfs een voorwaarde voor bekostiging of subsidie. Voorbeelden daarvan zijn samenwerkingen op het terrein van passend onderwijs, brede scholen of bijzondere subsidieregelingen in het kader van kennisvalorisatie. Plotselinge confrontatie met het faillissement van een samenwerkingspartner kan zorgen voor onwenselijke en onwerkbaar situaties als daarvoor niets is geregeld. Een faillissement van één van de samenwerkingspartners kan namelijk niet automatisch de samenwerkingsovereenkomst, terwijl de continuering van de feitelijke uitvoering van de overeenkomst onzeker is en beëindiging wellicht gewenst is. Pas als de curator aangeeft de samenwerkingsovereenkomst niet te willen voort zetten, kan de samenwerkingsovereenkomst worden beëindigd.

Om die reden is het van belang om in de samenwerkingsovereenkomst voorzieningen te treffen met betrekking tot faillissement van een samenwerkingspartner. Daarnaast is het mogelijk afspraken te maken over de wederzijdse informatieverschaffing en financiële verantwoording om zo beter zicht te houden op toekomstige risico's.

Kritiek op kwaliteit Raden van Toezicht schoolbesturen

De hoogleraar Governance, Prof. Dr. Ir. R. Goodijk adviseert raden van Toezicht in het onderwijs om zich meer professioneel te ontwikkelen en om te leren van de fouten die gemaakt zijn in de zorg en bij de woningbouwcorporaties.

Hij adviseert de leden van de raad van toezicht te voorkomen dat zij zeer op afstand gaan staan en slechts de financiën bewaken. Door hoge eisen te stellen aan de taakomschrijving en door professionaliteit te verlangen kan worden voorkomen dat de raden van toezicht op te grote afstand van hun onderwijsinstellingen komen te staan. Staat u bij deze toezicht-houdende functie ook even stil bij andere artikelen in deze publicatie (onder meer over de betrokkenheid van besturen bij faillissementen)?

Accountantscontrole

Akorda heeft met de GIBO een mantelcontract gesloten met betrekking tot de accountantscontrole. Op grond van dit mantelcontract worden alle besturen benaderd door de GIBO met een concreet prijsvoorstel op basis van het controle volume. Gebleken is dat de prijsstelling in veel gevallen aanzienlijk goedkoper is dan die van een concurrerende organisatie omdat de controle efficiënt en effectief kan plaatsvinden. Ondanks het feit dat de afgelopen periode de accountantscontrole zonder al te veel bijzonderheden is verlopen werd een deel van de besturen toch onaangenaam verrast met extra facturen. Als verklaring werd aangegeven dat een deel van de werkzaamheden verliesgevend was onder meer wegens voortdurende uitbreiding van het takenpakket door het Ministerie van Onderwijs. Dit laatste is natuurlijk juist.

Wij hebben echter toch gemeend een aantal accountantskantoren te moeten uitnodigen voor het uitbrengen van een nieuwe offerte.

Voor 2011 is de interim controle door GIBO zo goed als afgerond. In deze interim controle zijn onder meer de controles op de aanwezigheid van de verklaringen omtrent gedrag begrepen. Bij sommige besturen zullen nog maatregelen moeten worden genomen zodat alsnog aan de eisen van het controleprotocol (bekostigingseisen) wordt voldaan. Voor zover dat voor een van uw personeelsleden het geval is zult u daarover worden geïnformeerd.

Nieuwe vakantiewetgeving

Vanaf 1 januari 2012 geldt in Nederland de nieuwe vakantiewetgeving. Daarmee komen er wijzigingen in de opbouw en het opnemen van vakantie bij ziekte en arbeidsongeschiktheid.

Opbouw vakantie tijdens ziekte

Tot nu toe gold dat een arbeidsongeschikte werknemer slechts vakantie opbouwde gedurende de laatste zes maanden van zijn/haar arbeidsongeschiktheid.

Vanaf 1 januari 2012 bestaat deze beperkte opbouw van vakantie rechten voor arbeidsongeschikte werknemers niet meer. Zieke werknemers krijgen daardoor dezelfde aanspraken op wettelijke vakantiedagen als andere werknemers. Hierbij wordt onder wettelijke vakantiedagen verstaan tenminste vier maal de overeengekomen arbeidsduur per week of, als de overeengekomen arbeidsduur in de uren per jaar is uitgedrukt, ten minste een overeenkomstige tijd.

Echter, voor de bovenwettelijke vakantiedagen, dat wil zeggen de extra dagen die op grond van de CAO of direct met de werkgever zijn afgesproken, kunnen wel tussen werkgever en werknemer andere afspraken worden gemaakt.

Opname vakantie tijdens ziekte

De wet wijzigt ook als het gaat om het opnemen van vakantie tijdens ziekte. Vanaf nu is het namelijk mogelijk om vakantie te nemen met als doel om van de re-integratieverplichtingen uit te kunnen rusten of om niet beschikbaar te hoeven zijn voor controle van de arbo-arts.

Een zieke werknemer die met vakantie gaat wordt dan ook geacht (volle) vakantiedagen op te nemen. Dit geldt ook voor een werknemer, die slechts gedeeltelijk arbeidsongeschikt is; bij opname van vakantie worden volle vakantiedagen afgeboekt.

Door invoering van deze wetswijziging worden zieke werknemers niet langer 'bevoordeeld' ten opzichte van de gezonde werknemers. Ook voor werknemers met zwangerschapsverlof wordt geen uitzondering gemaakt. Zij bouwen gewoon vakantiedagen op en als zij geen tijd hebben om ze op te nemen, zullen de vakantiedagen een halfjaar na afloop van het kalenderjaar vervallen. Wel is het mogelijk om individuele afspraken te maken zodat zij de vakantiedagen op deze wijze niet definitief verliezen.

Ziek tijdens vakantie

Als de werknemer tijdens zijn vakantie (onverwacht) ziek wordt, doet hij er verstandig aan zich direct ziek te melden. In principe volgt dan de procedure die ook bij een gewone ziekmelding wordt gevolgd. Deze dagen van ziekte tijdens vakantie moeten als ziektedagen worden aangemerkt en dus niet als vakantiedagen. Over deze dagen blijft de werknemer dus nog steeds aanspraak houden op vakantie. De wettelijke vakantiedagen kunnen nooit met ziektedagen worden verrekend.

Verjarings- en vervaltermijn

Vanaf 1 januari 2012 gaan (alleen) de bovenwettelijke vakantiedagen, die door werknemer nog niet zijn opgenomen, na afloop van vijf jaar verjaren. Dit geldt niet meer voor de wettelijke vakantiedagen.

De verjaring is echter niet zo definitief als het op het eerste gezicht lijkt; het kan namelijk worden uitgesteld door middel van een "stuiting van de verjaring". Stuiting dient door werknemer binnen vijf jaar, uitdrukkelijk en op schrift te worden gedaan. Indien werkelijk en op correcte wijze door werknemer is gestuit, begint de verjaringstermijn op nieuw te lopen.

Om te bevorderen dat alle werknemers in het belang van hun veiligheid en gezondheid daadwerkelijk tijdig en met regelmaat vakantie opnemen, is er een nieuwe vervaltermijn opgenomen in de wetwijziging. De nieuwe vervaltermijn voor de wettelijke vakantiedagen bedraagt zes maanden. Zijn de vakantiedagen binnen een half jaar na afloop van het vorige kalenderjaar niet opgenomen, dan gaan deze wettelijke vakantiedagen definitief teniet. Dit is ook het verschil tussen de verjaring en het verval; het verval is onomkeerbaar.

De vervaltermijn van zes maanden kent één uitzondering, namelijk wanneer een werknemer redelijkerwijs niet in staat is geweest om zijn minimumvakantie op te nemen. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer de werknemer daar "te ziek" voor is geweest (denk aan ziekenhuisopname of iets dergelijks).

Verplichte vakantie

In sommige gevallen kan een vakantie verplicht worden voorgeschreven. Zo kunnen bij cao afspraken zijn gemaakt over de periode waarin verlof kan worden opgenomen. Dit is het geval in de onderwijssector, waarin leraren verplicht worden in de schoolvakanties met vakantie te gaan.

Volgorde van opnemen

Vanaf het moment waarop de nieuwe wetgeving wordt ingevoerd wordt het van belang om bij te houden in welke volgorde de vakantiedagen worden opgenomen. Als de werknemer vakantiedagen van eerdere jaren heeft meegenomen, worden de oudste dagen als eerste verbruikt. Bovendien worden eerst de wettelijke vakantiedagen gebruikt en vervolgens de bovenwettelijke vakantiedagen. Om dit bij te houden is een correcte administratie noodzakelijk.

Overgangsrecht

De werknemers die reeds ziek zijn geweest vóór de inwerkingtreding van de wet kunnen niet profiteren van opbouw met terugwerkende kracht. De vervaltermijn geldt pas voor de dagen die opgebouwd zijn vanaf de inwerkingtreding. De vakantiedagen die vóór 1 januari 2012 zijn opgebouwd, houden de verjaringstermijn van vijf jaar aan.

Administratie

De verlofadministratie moet straks zodanig zijn ingericht dat er onderscheid valt te maken in:

- vakantiedagen opgebouwd tot 1 januari 2012 waarvoor een verjaringstermijn van vijf jaar geldt;
- wettelijke vakantiedagen die zijn opgebouwd per 1 januari 2012 waarvoor een verjaringstermijn geldt van een halfjaar na afloop van het kalenderjaar;
- bovenwettelijke vakantiedagen opgebouwd per 1 januari 2012 waarvoor een verjaringstermijn van vijf geldt, tenzij in de cao of arbeidsovereenkomsten/-reglementen anders is overeengekomen;
- vakantiedagen opgebouwd na 1 januari 2012 waarbij vaststaat dat werknemer redelijkerwijs niet in staat is geweest die vakantiedagen op te nemen en waarvoor een verjaringstermijn geldt van vijf jaar.

Vakantiewetgeving en de onderwijs CAO's

In de nieuwe CAO-VO van 2011-2012 wordt al rekening gehouden met de wetswijziging over de opbouw van vakantie tijdens ziekte. En zo is er in artikel 14.1 lid 8 een bepaling omtrent vakantieverlof voor directie en leraren toegevoegd. Namelijk zodra de werknemer in een schooljaar 20 dagen vakantieverlof heeft genoten, wordt hij geacht het wettelijk minimum aan vakantiedagen als bedoeld in art. 7:634 lid 1 BW in dat schooljaar te hebben genoten. Indien er vanaf dat moment gedurende dat schooljaar sprake is van samenloop van vakantieverlof en ziekteverlof, komen deze vakantiedagen te vervallen. Ook voor vakantieverlof van onderwijsondersteunend personeel wordt op grond van artikel 14.2 van de cao wettelijk en bovenwettelijk vakantieverlof gesplitst. Voor de wettelijke vakantiedagen is de vervaltermijn van zes maanden ingevoerd. Tevens zijn er in de tekst bepalingen opgenomen over de volgorde van opmaken van vakantiedagen (eerst wettelijke), ziekteverlof en aanspraak op vakantie en een overgangsregeling.

CAO PO zal op een aantal punten moeten worden gewijzigd. Met name wat betreft samenloop van vakantie en ziekte.

Vereenvoudiging RI&E regels voor kleine besturen. Op 1 april zijn de regels in de Arbowet voor de risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E) die een werkgever (bestuur) moet opstellen gewijzigd. De wijzigingen zijn van toepassing op werkgevers (besturen) met ten hoogste 25 werknemers. Het wordt voor hen gemakkelijker en goedkoper om aan de RI&E verplichting te voldoen. Het is voor deze groep bedrijven niet meer verplicht deskundigenhulp in te schakelen bij het laten toetsen van hun RI&E mits zij gebruik maken van de Arbomeester.

Protocol uitvoering WGA op komst. Verzekeraars, re-integratiebureaus en arbeidsdeskundigen hebben besloten om een protocol op te stellen waaruit duidelijk zou blijken wat zij na twee jaar ziekte van de werknemer nog moeten doen aan zijn re-integratie. Het protocol zou moeten leiden tot betere resultaten bij de uitvoering van de WGA.

Prestatiebeloning

In het kader van de onderwijsexperimenten is een project gestart waarbij sprake is van een prestatie beloning. In de begroting van het project wordt rekening gehouden met individuele en teambeloning. De beloning wordt bepaald aan de hand van een nulmeting van het functioneren van de leerkrachten.

Deze nulmeting wordt gedaan door de directeur of een onafhankelijke expert aan de hand van een kwaliteitsstandaard. Op basis van de nulmeting worden ontwikkelingsdoelen geformuleerd en volgen de leerkrachten trainingen op het gebied van opbrengstgericht werken. Op basis van de tweede observatie vindt de eindmeting plaats. Als 85% van het team de gestelde doelen heeft behaald ontvangt het team een gezamenlijke beloning ter waarde van € 10.000.

Deze beloning kan worden besteed aan verdere professionalisering en/of innovatie. Leerkrachten die hun doelen hebben behaald krijgen individueel een beloning van ongeveer € 1000 bruto per persoon. Leerkrachten die de prestatiebeloning niet passend vinden wordt de gelegenheid geboden om vrijwillig af te zien van de individuele prestatiebeloning en deze beloning te schenken aan een goed doel.

Sociaal plan bij passend onderwijs

Er is een akkoord bereikt tussen de onderwijsvakorganisaties en de PO-raad over de mogelijkheid om een hardheidsclausule toe te voegen aan een sociaal plan.

Door de toevoeging van de hardheidsclausule kunnen wijzigingen op landelijk niveau de contractpartijen verplichten om opnieuw afspraken te maken over een sociaal plan waarover een akkoord is bereikt. Met inachtneming van de nieuwe informatie op grond van de wet- en regelgeving zal dan op nieuw overleg moeten worden gevoerd tussen partijen over de consequenties van deze nieuwe informatie op het bereikte akkoord zoals dat neergelegd is in het sociaal plan.

Spaarloon, levensloop en vitaliteitsregeling

Spaarloon

De spaarloonregeling wordt per 2012 afgeschaft. Voor alle deelnemers zal de spaarloonregeling per 1 januari 2012 door Akorda worden stopgezet. Wanneer de inleg gebruikt wordt voor bijvoorbeeld een premie voor een levensverzekering, dan dient vanaf 1 januari 2012 zelf zorg te worden gedragen voor betaling van deze premie. Het opgebouwde vermogen komt in principe vrij in 2012, maar u kunt het tegoed ook laten staan. De tegoeden worden dan jaarlijks gedeeltelijk vrijgegeven. De vrijstelling in box 3 blijft voor deze tegoeden, zolang ze nog niet zijn vrijgegeven, bestaan.

levensloop

De levensloopregeling wordt per 2012 afgeschaft voor iedereen die een saldo heeft van minder dan € 3.000,--. De levensloopregeling loopt onder de huidige voorwaarden door wanneer er op 31 december 2011 een saldo van € 3.000,-- of meer op de levenslooprekening staat.

Inleg van bedragen vanaf 2012 is dus alleen mogelijk wanneer u op 31 december 2011 € 3.000 of meer heeft gespaard in de levensloopregeling..

Vanaf 2012 wordt geen levensloopverlofkorting meer opgebouwd; tot die tijd opgebouwde rechten op levensloopverlofkorting kunnen worden verzilverd bij opname van het spaartegoed of bij de omzetting van levensloop in vitaliteit sparen.

Degenen die minder hebben dan € 3.000 aan levenslooptegoed, dan kan het tegoed in 2012 of 2013 opgenomen worden voor onbetaald verlof. Vanaf 1 januari 2012 kan er niet meer bijgestort worden. Iedereen met een levensloopregeling kan in het jaar 2013 het levenslooptegoed zonder belastingheffing omzetten in vitaliteit sparen. Heeft u een saldo lager dan € 3.000 en zet u uw tegoed in 2013 niet om in de vitaliteitsregeling, dan wordt het tegoed op 31 december 2013 in één keer belast.

Vanaf 2014 kan het levenslooptegoed ook worden doorgezet naar vitaliteit sparen, maar dan wordt vanaf een bedrag hoger dan € 20.000 belasting geheven. Het is niet mogelijk om deel te nemen aan zowel de levensloopregeling als aan het vitaliteit sparen. Het is ook niet mogelijk na deelname aan vitaliteit sparen terug te keren naar levensloopregeling.

Vitaliteitssparen

De spaarloonregeling en de levensloopregeling gaan op in de nieuwe regeling 'vitaliteitssparen'. Invoering wordt verwacht per 1-1-2013.

Vitaliteitssparen stelt deelnemers in staat fiscaal voordelig te sparen. De regeling kent geen opnamedoelen. De stortingen in vitaliteitssparen zijn fiscaal aftrekbaar in box 1 en er wordt pas belasting geheven bij opname van het tegoed. Het opgebouwde, nog niet opgenomen, tegoed in vitaliteitssparen is niet belast in box 3. Het maximale fiscaal gefaciliteerd op te bouwen vermogen bedraagt in totaal € 20.000,--. Er geldt een jaarlijks aftrekbare maximuminleg van € 5.000,--.

Opname uit het vitaliteitssparen na het bereiken van de 62-jarige leeftijd wordt beperkt tot € 10.000,-- per jaar.

Sluitingsdata CASO

Wij verzoeken u vriendelijk de mutaties voor de salarisadministratie tijdig, regelmatig en gespreid naar ons kantoor te zenden.

Uiterste inleverdatum januari 2012	9 jan 2012
Betaaldatum januari 2012	25 jan 2012
Uiterste inleverdatum februari 2012	8 feb 2012
Betaaldatum februari 2012	24 feb 2012
Uiterste inleverdatum maart 2012	7 mrt 2012
Betaaldatum maart 2012	23 mrt 2012
Uiterste inleverdatum april 2012	9 apr 2012
Betaaldatum april 2012	25 apr 2012

